Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ TRIBUNÁLU (desátého senátu)

29. dubna 2025*

„Žaloba na neplatnost – Ochrana osobních údajů – Stanovisko Evropského sboru pro ochranu osobních údajů k platnému souhlasu v souvislosti s modely ‚souhlas nebo platba' zavedenými velkými on-line platformami – Článek 64 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 – Akt, který nelze napadnout žalobou – Nepřípustnost – Odpovědnost – Újma – Příčinná souvislost – Žaloba po právní stránce zjevně zcela neopodstatněná"

Ve věci T-319/24,

Meta Platforms Ireland Ltd, se sídlem v Dublinu (Irsko), zástupci: H.-G. Kamann, F. Louis, M. Braun, A. Vallery, advokáti, P. Nolan, B. Johnston, D. Breatnach, L. Joyce, solicitors, D. McGrath, E. Egan McGrath, SC, S. Horan a H. Godfrey, barristers,

žalobkyně,

proti

Evropskému sboru pro ochranu osobních údajů, zástupci: I. Vereecken, M. Gufflet, C. Foglia a N. Peris Brines, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: G. Ryelandt, E. de Lophem, P. Vernet a G. Haumont, advokáti,

žalovanému,

TRIBUNÁL (desátý senát),

ve složení: O. Porchia, předsedkyně, L. Madise (zpravodaj) a S. Verschuur, soudci,

za soudní kancelář: V. Di Bucci, vedoucí

s přihlédnutím k písemné části řízení, zejména k:

– žalobě došlé kanceláři Tribunálu dne 27. června 2024,

– námitce nepřípustnosti vznesené Evropským sborem pro ochranu osobních údajů samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 18. září 2024,

– vyjádření žalobkyně k námitce nepřípustnosti došlému kanceláři Tribunálu dne 31. října 2024,

* Jednací jazyk: angličtina

– návrhům na vstup vedlejšího účastníka do řízení podaným Radou Evropské unie, Evropským parlamentem a Chamber of Progress došlým kanceláři Tribunálu dne 19. září 2024, 1. října 2024 a 2. října 2024,

vydává toto

Usnesení

1 Žalobkyně, společnost Meta Platforms Ireland Ltd (dále jen „společnost Meta“), se žalobou domáhá zaprvé na základě článku 263 SFEU zrušení stanoviska Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (dále jen „EDPB“) 8/2024 ze dne 17. dubna 2024 k platnému souhlasu v souvislosti s modely „souhlas nebo platba“ zavedenými velkými on-line platformami (dále jen „napadené stanovisko“) a zadruhé na základě článku 268 SFEU náhrady újmy, která jí podle jejího názoru vznikla v důsledku tohoto stanoviska.

Skutečnosti předcházející sporu

2 Napadené stanovisko přijal EDPB na základě čl. 64 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1; oprava Úř. věst. 2018, L 127, s. 2) na žádost tří dozorových úřadů pro ochranu osobních údajů, a sice Datatilsynet (úřad pro ochranu osobních údajů, Norsko), Autoriteit Persoonsgegevens (úřad pro ochranu údajů, Nizozemsko) a Hamburgische Beauftragte für Datenschutz und Informationsfreiheit (komisař pro ochranu údajů a svobodu informací v Hamburku, Německo). Tyto úřady žádaly o stanovisko k otázce, za jakých okolností a podmínek lze praktiky uplatňované „velkými on-line platformami“ spočívající v tom, že uživatelům nabízejí možnost volby mezi souhlasem se zpracováním osobních údajů pro účely behaviorálně cílené reklamy na jedné straně a zaplacením poplatku za využívání služby, aniž by jejich osobní údaje byly pro tyto účely zpracovávány na straně druhé (dále jen „modely ‚souhlas nebo platba‘ “), považovat za praktiky splňující požadavek platného souhlasu ve smyslu nařízení 2016/679.

3 V napadeném stanovisku EDPB uvádí seznam určitých prvků, které je třeba posuzovat případ od případu, aby bylo možné určit, zda má být správce ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení 2016/679 považován pro účely tohoto stanoviska za „velkou on-line platformu“, přičemž zdůrazňuje, že tento seznam není vyčerpávající a tyto prvky se neuplatňují kumulativně. Mezi tyto prvky patří skutečnost, že taková platforma přitahuje velké množství subjektů údajů jako jejích uživatelů, postavení společnosti na trhu, počet dotčených subjektů údajů, objem zpracovávaných údajů nebo zeměpisný rozsah činnosti zpracování. Upřesňuje, že pojem „on-line platforma“ může mimo jiné zahrnovat „on-line platformy“, jak jsou definovány v čl. 3 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. 2022, L 277, s. 1), a že „velké on-line platformy“ mohou být rovněž správci „velmi velkých on-line platforem“, jak jsou definovány v čl. 33 odst. 1 téhož nařízení, nebo „strážci přístupu“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) (Úř. věst. 2022, L 265, s. 1).

4 Pokud jde o věc samou, EDPB v napadeném stanovisku uvádí, že pokud jsou uživatelé požádáni, aby souhlasili se zpracováním svých osobních údajů za účelem zasílání behaviorálně cílené reklamy, musí být tento souhlas k tomu, aby byl platný, získán v souladu se zásadami a pravidly stanovenými v nařízení 2016/679. Zejména musí být svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný a musí se týkat zpracování údajů prováděného v souladu se zásadami nezbytnosti, přiměřenosti, účelového omezení, minimalizace údajů a korektnosti. EDPB zdůrazňuje, že posouzení dodržování těchto podmínek příslušnými vnitrostátními dozorovými úřady musí být prováděno případ od případu.

5 EDPB má za to, že ve většině případů nebude možné, aby „velká on-line platforma“, jak je popsána v napadeném stanovisku, splňovala požadavky na platný souhlas, pokud se omezí na to, že uživateli poskytne volbu pouze mezi dvěma možnostmi, a to mezi udělením souhlasu se zpracováním osobních údajů pro účely behaviorálně cílené reklamy a zaplacením poplatku, aby mohl dotčenou službu využívat a nebyla mu zasílána behaviorálně cílená reklama. Uvádí, že při vývoji „alternativy“ k verzi služby založené na behaviorálně cílené reklamě by velké on-line platformy měly zvážit možnost nabídnout uživatelům „rovnocennou alternativu“, která nezahrnuje úhradu poplatku. Pokud se však rozhodnou požadovat úhradu za přístup k „rovnocenné alternativě“, měly by rovněž zvážit nabídku další bezplatné alternativy bez behaviorálně cílené reklamy, např. s formou reklamy zahrnující zpracování menšího množství osobních údajů (nebo bez zpracování osobních údajů), jako je například kontextová reklama, reklama zaměřená na témata vybraná uživatelem nebo obecná reklama. Podle EDPB bude mít ve většině případů na posouzení platnosti souhlasu podstatný vliv skutečnost, zda správce údajů nabízí další bezplatnou alternativu bez behaviorálně cílené reklamy, zejména pokud jde o to, zda subjekt údajů může souhlas odmítnout nebo odvolat, aniž mu vznikne újma.

6 Pokud jde o posledně uvedenou úvahu, EDPB zejména uvádí, že je důležité, aby výše poplatku požadovaného za placenou verzi služby nebyla taková, že by bránila subjektům údajů v tom, aby učinily svobodnou volbu a odmítly udělit souhlas. Zdůrazňuje, že osobní údaje nelze považovat za obchodovatelnou komoditu a právo na ochranu těchto údajů je právem, které se vztahuje na všechny bez ohledu na úhradu poplatku nebo finanční situaci. Újma může rovněž vzniknout, pokud subjekty údajů, které nedaly souhlas, nezaplatí poplatek a hrozí jim tudíž, že jim služba nebude poskytována, zejména pokud hraje významnou roli v jejich každodenním životě nebo v jejich účasti na společenském životě nebo je rozhodující pro přístup k profesním sítím.

7 EDPB dále uvádí, že je rovněž třeba zvážit postavení správce a to, jakou má pravomoc ve vztahu k subjektu údajů. Pokud v dané situaci existuje zjevná nerovnováha mezi správcem a subjektem údajů, může se subjekt údajů cítit nucen učinit rozhodnutí, které by jinak neučinil. Dodává, že pokud je subjektu údajů předložen model „souhlas nebo platba“, musí mít možnost svobodně si vybrat jeden nebo více různých účelů zpracování údajů, s nimiž souhlasí, namísto toho, aby musel souhlasit s celým souborem účelů.

8 Napadené stanovisko obsahuje rovněž úvahy o podmínkách, za nichž lze souhlas získaný od uživatele velkými on-line platformami v rámci modelů „souhlas nebo platba“, které se týkají behaviorálně cílené reklamy, považovat za informovaný, konkrétní a jednoznačný.

Návrhová žádání účastníků řízení

9 Společnost Meta navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené stanovisko v plném rozsahu nebo podpůrně jeho relevantní části;

– z titulu mimosmluvní odpovědnosti Evropské unie:

– uložil EDPB, aby přijal veškerá opatření k ukončení protiprávního jednání, jehož se dopustil přijetím napadeného stanoviska, včetně stažení napadeného stanoviska;

– uložil EDPB, aby jí zaplatil náhradu újmy, která jí vznikla v důsledku napadeného stanoviska;

– nařídil účastníkům řízení, aby ve lhůtě tří měsíců ode dne vyhlášení rozhodnutí Tribunálu informovali Tribunál o výši náhrady újmy dosažené dohodou;

– nařídil, aby v případě, že nedojde k dohodě, účastníci řízení předložili Tribunálu ve stejné lhůtě svá stanoviska spolu s číselnými údaji na jejich podporu;

– prohlásil, že napadeným stanoviskem nebylo možné uložit požadavek další bezplatné alternativy;

– nařídil jakoukoli jinou formu náhrady újmy v souladu s obecnými zásadami mimosmluvní odpovědnosti, které jsou společné právním řádům členských států, včetně naturální náhrady újmy a deklaratorního rozhodnutí, které bude Tribunál považovat za vhodné;

– uložil EDPB náhradu nákladů řízení.

10 V námitce nepřípustnosti vznesené na základě čl. 130 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu EDPB navrhuje, aby Tribunál:

– odmítl žalobu na neplatnost jako nepřípustnou;

– odmítl žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti jako nepřípustnou;

– uložil společnosti Meta náhradu nákladů řízení.

11 Ve vyjádření k námitce nepřípustnosti společnost Meta navrhuje, aby Tribunál:

– zamítl námitku nepřípustnosti;

– rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

Právní otázky

12 Podle čl. 130 odst. 1 a 7 jednacího řádu může Tribunál, požaduje-li to žalovaný, rozhodnout usnesením o nepřípustnosti, aniž by se zabýval věcí samou. Dále podle článku 126 téhož jednacího řádu platí, že je-li určitý návrh po právní stránce zjevně zcela neopodstatněný, může Tribunál kdykoli rozhodnout usnesením s odůvodněním, aniž by pokračoval v řízení.

13 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě má Tribunál věc za dostatečně objasněnou na základě písemností obsažených v soudním spise, rozhodne bez pokračování v řízení.

K návrhovým žádáním znějícím na zrušení

14 EDPB namítá nepřípustnost návrhových žádání znějících na zrušení z důvodu, že napadené stanovisko není napadnutelným aktem, a z důvodu, že společnost Meta není napadeným stanoviskem bezprostředně ani osobně dotčena.

15 Pokud jde o první důvod nepřípustnosti, EDPB tvrdí, že napadené stanovisko nemá žádný právní účinek na situaci společnosti Meta. Uvádí, že stanoviska přijatá na základě článku 64 nařízení 2016/679 se liší od závazných rozhodnutí stanovených v čl. 65 odst. 1 téhož nařízení tím, že nemají vlastní právní účinky. V tomto ohledu čl. 64 odst. 7 uvedeného nařízení pouze stanoví, že příslušné dozorové úřady musí tato stanoviska „co nejvíce zohledn[it]“ a teprve případné následné závazné rozhodnutí může učinit obsah takového stanoviska pro dozorový úřad závazným.

16 Společnost Meta především tvrdí, že nepřípustnost žaloby na neplatnost podané proti stanovisku EDPB vydanému na základě čl. 64 odst. 2 nařízení 2016/679 by zpochybnila autonomii unijního práva. Subjekty údajů by totiž mohly podat žalobu na základě takového stanoviska u soudů států, které jsou smluvními stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP), jež nejsou členy Unie a nařízení 2016/679 se v nich použije na základě této dohody. Tyto soudy by se přitom nemohly na základě článku 267 SFEU obrátit na Soudní dvůr Evropské unie s předběžnou otázkou týkající se posouzení platnosti tohoto stanoviska, což by mohlo vést ke střetu při výkladu a uplatňování unijního práva. Je tedy třeba, aby legalita takového stanoviska mohla být bez dalšího posouzena v rámci přezkumu žaloby na neplatnost podané k unijnímu soudu, čímž se zajistí jednotné uplatňování práva v celém EHP.

17 Dále společnost Meta ve svém vyjádření k námitce nepřípustnosti tvrdí, že pokud by její žaloba na neplatnost byla prohlášena za nepřípustnou, vedlo by to k porušení jejího práva na účinnou soudní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie. EDPB použil formálně nezávazný nástroj k uložení pravidel zaměřených konkrétně na společnost Meta, aby se vyhnul přímému přezkumu ze strany unijního soudu. Žaloba na neplatnost proto umožňuje zajistit dodržování tohoto práva.

18 Společnost Meta konečně uvádí, že napadené stanovisko má navzdory své formě závazné právní účinky. EDPB má totiž *de facto* možnost donutit vnitrostátní dozorové úřady, aby se řídily stanoviskem přijatým na základě čl. 64 odst. 2 nařízení 2016/679, a to přijetím závazného rozhodnutí v tomto smyslu, jak je stanoveno v čl. 65 odst. 1 písm. c) téhož nařízení. Skutečnosti poukazují na to, že EDPB má v úmyslu vnutit svůj názor Data Protection Commission (úřad pro ochranu údajů, Irsko), který je vedoucím dozorovým úřadem pro řešení případů týkajících se společnosti Meta. Již samotný styl formulování napadeného stanoviska naznačuje, že prostor pro uvážení dozorových úřadů a prostor pro vlastní posouzení velkých on-line platforem je velmi omezený, ne-li žádný. Situace v projednávané věci se liší od situace ve věci, v níž bylo vydáno

usnesení ze dne 9. července 2019, VodafoneZiggo Group v. Komise (T-660/18, EU:T:2019:546), kterého se dovolával EDPB, v níž šlo o připomínky Evropské komise vznesené v rámci evropského konzultačního postupu stanoveného směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. 2002, L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349), naposledy změněnou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009 (Úř. věst. 2009, L 337, s. 37). Napadené stanovisko bylo totiž vydáno v rámci „mechanismu jednotnosti“ zavedeného nařízením 2016/679, a nikoli v rámci konzultačního postupu. Společnost Meta v podstatě dodává, že napadené stanovisko tím, že nezohlednilo posouzení Soudního dvora provedené v rámci řízení o předběžné otázce v rozsudku ze dne 4. července 2023, Meta Platforms a další (Všeobecné podmínky používání sociální sítě) (C-252/21, EU:C:2023:537), v jehož bodě 150 se nevylučuje legalita modelů „souhlas nebo platba“ s ohledem na nařízení 2016/679, má vůči ní závazné právní účinky.

19 Podle ustálené judikatury lze žalobu na neplatnost podle článku 263 SFEU podat proti všem aktům přijatým orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat právně závazné účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 9, a ze dne 18. listopadu 2010, NDSHT v. Komise, C-322/09 P, EU:C:2010:701, bod 45 a citovaná judikatura).

20 Za účelem určení, zda akt má závazné právní účinky, je třeba vycházet z podstaty tohoto aktu a posoudit uvedené účinky podle takových objektivních kritérií, jako je obsah tohoto aktu, případně s přihlédnutím k souvislostem přijetí tohoto aktu, jakož i pravomocem orgánu, jenž je jeho autorem (viz rozsudek ze dne 20. února 2018, Belgie v. Komise, C-16/16 P, EU:C:2018:79, bod 32 a citovaná judikatura).

21 Pokud jde o obsah napadeného stanoviska, jak vyplývá ze shrnutí uvedeného v bodech 4 až 8 výše, tento akt analyzuje modely „souhlas nebo platba“ velkých on-line platforem s ohledem na pravidla stanovená v nařízení 2016/679 týkající se platnosti souhlasu, přičemž dozorovým úřadům připomíná aspekty, které musí ověřit. EDPB v něm opakovaně uvádí, že analýza musí být prováděna případ od případu.

22 Je pravda, že EDPB se v napadeném stanovisku zaměřuje na situaci, kdy velká on-line platforma nenabízí uživatelům bezplatnou alternativu k udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů pro účely behaviorálně cílené reklamy, ale pouze alternativu placenou, a uvádí, že ve většině případů tato situace pravděpodobně povede k neplatnosti takového souhlasu, pokud je udělen. EDPB však v napadeném stanovisku uvádí, že toto posouzení závisí na několika faktorech, včetně toho, jaký význam má dotčená služba v sociálním nebo profesním životě uživatelů, a na nákladech placené alternativy. Zmiňuje rovněž různé možnosti bezplatných alternativ.

23 Kromě toho, ačkoli napadené stanovisko používá takové formulace, jako „měl by“ nebo „neměl by“ nebo „ve většině případů“, jak poznamenává společnost Meta, pasáže obsahující tyto formulace se v kontextu celého dokumentu jeví spíše jako výzva k hlubšímu zamyšlení nad řešeními, která by každá velká on-line platforma mohla nabídnout uživatelům jako alternativu k udělení jejich souhlasu s behaviorálně cílenou reklamou, než jako paušální odsouzení modelu „souhlas nebo platba“ těchto platforem. Tak například body 180 a 181 napadeného stanoviska, které jsou součástí jeho závěrečné části a na které společnost Meta upozorňuje, je třeba vykládat ve spojení

s následujícím bodem, který připomíná všechny skutečnosti, které je třeba zohlednit za účelem určení, zda je souhlas udělený velké on-line platformě v rámci modelu „souhlas nebo platba“ platný.

24 Obsah napadeného stanoviska tedy neumožňuje, aby bylo považováno za stanovisko, které má samo o sobě vyvolávat závazné právní účinky.

25 Navíc skutečnost, že napadené stanovisko bylo přijato v době, kdy různé dozorové orgány zkoumaly modely „souhlas nebo platba“ velkých on-line platforem, zejména model přijatý společností Meta, nemůže sama o sobě vést k závěru, že je toto stanovisko závazné. K zajištění jednotného uplatňování nařízení 2016/679, jak je stanoveno v jeho článku 63, existují různé nástroje, z nichž některé jsou závazné a jiné pouze doporučující.

26 V tomto ohledu bylo napadené stanovisko přijato, jak vyplývá z jeho úvodních ustanovení a bodů 7 až 12, na základě čl. 64 odst. 2 nařízení 2016/679. Toto ustanovení stanoví:

„Kterýkoli dozorový úřad, předseda [EDPB] nebo Komise mohou požádat, aby [EDPB] posoudil jakoukoli záležitost s obecnou působností nebo s účinky ve více než jednom členském státě za účelem získání stanoviska, zejména v případě, kdy příslušný dozorový úřad nesplní povinnosti související se vzájemnou pomocí podle článku 61 nebo se společnými postupy podle článku 62.“

27 Napadené stanovisko nesouvisí s okolnostmi uvedenými v poslední části věty tohoto ustanovení, ale týká se „obecně použitelné otázky“, a sice, jak je uvedeno v bodě 2 výše, otázky, za jakých okolností a za jakých podmínek lze mít za to, že modely „souhlas nebo platba“ velkých on-line platforem splňují požadavek platného souhlasu ve smyslu nařízení 2016/679 (viz bod 3 napadeného stanoviska).

28 Na rozdíl od toho, co tvrdí EDPB, nařízení 2016/679 neobsahuje ustanovení, které by dozorovým úřadům ukládalo povinnost „co nejvíce zohlednit“ stanovisko založené na čl. 64 odst. 2 tohoto nařízení. Povinnost „co nejvíce zohledn[it]“ stanovisko EDPB, vyjádřená v odstavci 7 tohoto článku, se uplatní na stanoviska vydaná na základě odstavce 1 uvedeného článku, která se netýkají obecných otázek, ale určitých druhů návrhů konkrétních rozhodnutí dozorových úřadů, které musí tyto úřady sdělit EDPB v průběhu postupu přijímání těchto rozhodnutí. Pokud dotčený dozorový úřad nemá v úmyslu se vůbec nebo zčásti řídit stanoviskem, které je mu na tomto základě určeno, musí o tom informovat předsedu EDPB, což spustí proces přijetí závazného rozhodnutí EDPB, jak stanoví odstavec 8 téhož článku. Takový režim není stanoven, pokud jde o stanoviska EDPB k obecným otázkám vydaným na základě čl. 64 odst. 2 nařízení 2016/679, jako je napadené stanovisko. Jedná se tedy o stanoviska, s nimiž není spojena žádná právní síla.

29 Je pravda, že čl. 65 odst. 1 písm. c) téhož nařízení stanoví, že EDPB přijme závazné rozhodnutí, „pokud v případech uvedených v čl. 64 odst. 1 příslušný dozorový úřad nepožádá o stanovisko [EDPB] nebo pokud se tento úřad neřídí stanoviskem [EDPB] vydaným podle článku 64“, a že „[v] takovém případě může danou záležitost ohlásit [EDPB] kterýkoliv dotčený dozorový úřad nebo Komise“. Navíc v případě stanovisek k obecným věcným otázkám, jako je tomu v projednávané věci, pokud se v rámci řízení vedeného vedoucím dozorovým úřadem, které se týká konkrétního přeshraničního zpracování údajů, tento úřad zcela nebo zčásti odchýlí od takového stanoviska EDPB prostřednictvím návrhu rozhodnutí, který musí vypracovat na základě čl. 60 odst. 3 nařízení 2016/679, je možné, že EDPB bude muset projednávanou otázku znovu posoudit a přijmout závazné rozhodnutí na základě čl. 65 odst. 1 písm. a) téhož nařízení. V obou případech však stanovisko přijaté na základě čl. 64 odst. 2 nařízení 2016/679, jako je napadené

stanovisko, nemá povahu aktu, který je sám o sobě závazný, neboť pokyny v něm obsažené lze s ohledem na pravomoci EDPB případně později přeměnit na závazné pokyny pro dozorové úřady až v jeho následném závazném rozhodnutí. Nic na tom nemění ani skutečnost, kterou zdůraznila společnost Meta, že takové stanovisko je jedním z nástrojů mechanismu kontroly souladu stanoveného v nařízení 2016/679. Tento mechanismus, stejně jako pravidla spolupráce mezi dozorovými úřady, představuje nezávaznou konzultační fázi před případným přijetím závazných rozhodnutí EDPB.

30 Z výše uvedeného vyplývá, že napadené stanovisko nemá závazné právní účinky vůči třetím osobám.

31 Je tomu tak *a fortiori* v případě společnosti Meta. I když se tato společnost nachází v situaci, která je předmětem napadeného stanoviska, nemůže mít toto stanovisko bez úplné analýzy jejího případu, kterou pokud jde o orgány veřejné moci, musí provést především příslušné dozorové úřady, pro ni v žádném případě závazné právní účinky ani nemůže podstatným způsobem změnit její právní situaci.

32 Stejně tak, pokud se společnost Meta rozhodne z vlastního podnětu použít analýzu uvedenou v napadeném stanovisku a vyvodit z ní důsledky, nebo pokud irský úřad pro ochranu údajů použije tuto analýzu sám, a případně ve vztahu ke společnosti Meta přijme nápravná opatření stanovená v čl. 58 odst. 2 nařízení 2016/679, učiní tak, aniž by byly napadeným stanoviskem právně vázány.

33 V tomto ohledu skutečnost zdůrazněná společností Meta, že jí irský úřad pro ochranu údajů sdělil, že se domnívá, že je povinen zohlednit napadené stanovisko s odkazem na čl. 57 odst. 1 písm. g) nařízení 2016/679, podle kterého každý dozorový úřad spolupracuje s dalšími dozorovými úřady s cílem zajistit jednotné uplatňování uvedeného nařízení, nemůže napadenému stanovisku přiznat závazný účinek, který samo o sobě nemá a který mu nepřiznává ani dotčená povinnost spolupráce. Povinnost spolupracovat za účelem provádění harmonizované politiky v rámci Unie nemůže učinit nezávazné akty Unie závaznými, i když je třeba tyto akty zohlednit (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 13. února 2014, Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, body 27 až 32).

34 Navíc na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Meta, možnost pozdějšího závazného rozhodnutí EDPB určeného příslušným dozorovým úřadům, jež by přezkoumaly model „souhlas nebo platba“ použitý společností Meta, které by převzalo celou analýzu uvedenou v napadeném stanovisku nebo její část, nepostačuje k tomu, aby bylo možné považovat toto stanovisko za závazné od samého počátku. Ostatně není vyloučeno, že předmětný konkrétní přezkum povede v tomto případě k přehodnocení obecných pokynů uvedených v napadeném stanovisku.

35 Kromě toho, i kdyby, jak tvrdí společnost Meta, napadené stanovisko nezohledňovalo posouzení modelů „souhlas nebo platba“ provedené Soudním dvorem v rámci řízení o předběžné otázce v rozsudku ze dne 4. července 2023, Meta Platforms a další (Všeobecné podmínky používání sociální sítě) (C-252/21, EU:C:2023:537), nemůže vzhledem ke své nezávazné povaze změnit právní situaci společnosti Meta.

36 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba dospět k závěru, že napadené stanovisko nepředstavuje akt, který by mohla společnost Meta napadnout žalobou.

37 Na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Meta, tento závěr neporušuje její právo na účinnou soudní ochranu zakotvené v článku 47 Listiny základních práv. Vzhledem k tomu, že napadené stanovisko nemá závazné právní účinky, nemůže skutečnost, že jej společnost Meta nemůže napadnout žalobou na neplatnost, představovat porušení jejího práva na účinnou soudní ochranu. Úvahy, které obsahuje, by se mohly společnosti Meta bezprostředně dotýkat pouze tehdy, kdy by byly převzaty v rozhodnutí dozorového úřadu nebo soudu členského státu nebo jiného státu, který je smluvní stranou Dohody o EHP. V takovém případě mohou být nebo budou tato rozhodnutí předmětem přezkumu soudu, který splňuje požadavky uvedeného článku.

38 Závěr, že napadené stanovisko není aktem, který by mohla společnost Meta napadnout žalobou, nemůže být zpochybněn ani její argumentací, podle níž může být obsah tohoto stanoviska posuzován odlišně soudy států, které jsou smluvními stranami Dohody o EHP, jež nejsou členy Unie, a soudy členských států Unie, které se na rozdíl od prvně uvedených soudů mohou obrátit na Soudní dvůr s předběžnou otázkou, což by mohlo narušit jednotu unijního práva.

39 Taková možnost je totiž vlastní systému přijatému v Dohodě o EHP za účelem zajištění řádného provádění pravidel použitelných na základě této dohody. Tento systém spočívá na dvou pilířích dohledu a soudního přezkumu, přičemž první se vztahuje na členské státy Unie a druhý na ostatní státy, které jsou smluvními stranami této dohody. Pokud jde o posledně uvedené státy, v čl. 108 odst. 2 uvedené dohody a v článku 34 Dohody mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora (Úř. věst. 1994, L 344, s. 1) je zejména stanoveno, že soudy těchto států se mohou obrátit na Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) za účelem získání stanoviska k výkladu těchto pravidel, tedy například k výkladu nařízení 2016/679. Pokud mu bude věc v této souvislosti předložena, bude moci Soud ESVO uvést, zda má za to, že úvahy uvedené v napadeném stanovisku jsou v souladu s uvedeným nařízením. Případně by také mohl uvést, že tyto úvahy nejsou závazné. Pokud jde o členské státy Unie, mohly by se soudy těchto států obrátit na Soudní dvůr za účelem posouzení platnosti napadeného stanoviska. Ačkoli článek 263 SFEU vylučuje, aby Soudní dvůr v rámci žaloby na neplatnost prováděl přezkum aktů, které nemají závazné právní účinky, může na základě článku 267 SFEU posoudit platnost takových aktů v rámci řízení o předběžné otázce (viz rozsudek ze dne 15. července 2021, FBF, C-911/19, EU:C:2021:599, bod 54 a citovaná judikatura).

40 Je třeba zdůraznit, že případné rozdílné posouzení aktu Unie oběma soudy na konci těchto řízení může nastat v kterékoli z mnoha oblastí upravených Dohodou o EHP. Řídit se argumentací společnosti Meta, podle níž by měla být přípustná žaloba na neplatnost proti nezávaznému aktu Unie, aby se předešlo možnosti rozdílného posouzení, by tudíž vedlo k nerespektování a zásadnímu zpochybnění podmínek přípustnosti žaloby na neplatnost, jak jsou vymezeny v článku 263 SFEU.

41 Možnost narušení jednoty práva Unie, jak ji zmiňuje společnost Meta, je tedy potenciální nevýhodou spojenou se skutečností, že se unijní pravidla uplatňují na základě mezinárodní dohody mimo území členských států Unie, v jiném jurisdikčním systému. Tato potenciální nevýhoda, ostatně zohledněná v Dohodě o EHP, jejíž článek 111 stanoví mechanismus pro řešení sporů, který může zahrnovat Soudní dvůr, nemůže vést k nerespektování unijních pravidel v rámci Unie.

42 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že námitce nepřípustnosti vznesené EDPB je třeba vyhovět v rozsahu, v němž směřuje proti návrhovým žádáním znějícím na zrušení, a v důsledku toho tato návrhová žádání odmítnout jako nepřípustná, aniž je nutné rozhodnout o dalším důvodu nepřípustnosti vzneseném EDPB.

K návrhovým žádáním znějícím na určení odpovědnosti

43 EDPB rovněž namítá nepřípustnost návrhových žádání znějících na určení odpovědnosti v podstatě z toho důvodu, že úzce souvisí s návrhovými žádáními znějícími na zrušení, která musí být prohlášena za nepřípustná.

44 Je třeba připomenout, že unijní soud je oprávněn posoudit podle okolností každého případu, zda řádný výkon spravedlnosti odůvodňuje zamítnutí žaloby z meritorního hlediska, aniž předtím rozhodne o její přípustnosti. V projednávané věci je třeba v zájmu hospodárnosti řízení nejprve posoudit opodstatněnost návrhových žádání společnosti Meta znějících na určení odpovědnosti, aniž by bylo předtím rozhodnuto o jejich přípustnosti, neboť jsou z níže uvedených důvodů zjevně neopodstatněná (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, body 51 a 52).

45 Společnost Meta uvádí, že EDPB přijetím napadeného stanoviska dostatečně závažným způsobem porušil právní normy, které jí přiznávají práva. Utrpěla by bezprostředně hrozící a s dostatečnou jistotou předvídatelnou škodu. Tvrdí, že uživatelé jejích aplikací si v mnoha případech zvolí bezplatnou alternativu, kterou by byla povinna jim nabídnout na základě napadeného stanoviska, a to nad rámec volby mezi udělením souhlasu se zasíláním behaviorálně cílené reklamy a zaplacením za to, aby mohli využívat dotčenou službu, aniž by jim byl tento druh reklamy zasílán. To by mělo za následek výrazné snížení jednak jejích příjmů z reklamy od inzerentů, kteří jsou ochotni zaplatit dobrou cenu za umístění behaviorálně cílené reklamy, ale nižší cenu za umístění jiných druhů reklamy, a jednak jejích příjmů z předplatného bez reklamy od jejích uživatelů. I kdyby napadené stanovisko mělo pouze dočasnou povahu a bylo v určitém okamžiku zrušeno, společnost Meta by mohla s konečnou platností přijít o některé inzerenty. Kromě toho existuje přímá příčinná souvislost mezi napadeným stanoviskem a uplatňovanou škodou, neboť první z nich je rozhodující příčinou druhého. EDPB totiž usiloval o to, aby toto stanovisko bylo vnímáno jako závazné a bylo třeba zohlednit hrozbu, že jeho obsah bude převzat do závazných rozhodnutí přijatých týmž orgánem nebo převzat soudy, zejména soudy států ESVO, které jsou smluvními stranami Dohody o EHP, které se nemohou obrátit na Soudní dvůr s předběžnou otázkou týkající se jeho platnosti. Společnost Meta v tomto ohledu opakuje zejména argumenty předložené na podporu tvrzení, že napadené stanovisko má závazné právní účinky (viz bod 18 výše).

46 Z titulu mimosmluvní odpovědnosti Unie a z titulu náhrady škody, kterou uplatňuje, se společnost Meta domáhá přijetí opatření uvedených v jejích návrhových žádáních uvedených v bodě 9 druhé odrážce výše.

47 Podle ustálené judikatury je vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU vázán na splnění tří kumulativních podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytýkaného orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie, skutečné existence škody a existence příčinné souvislosti mezi tímto jednáním a uplatňovanou škodou (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, EU:C:2000:361, body 39 až 42, a ze dne 28. října 2021, Vialto Consulting v. Komise, C-650/19 P, EU:C:2021:879, bod 138).

48 Kumulativní povaha těchto podmínek znamená, že není-li jedna z nich splněna, musí být žaloba v plném rozsahu zamítnuta a není nutné zkoumat ostatní podmínky (viz rozsudek ze dne 25. února 2021, Dalli v. Komise, C-615/19 P, EU:C:2021:133, bod 42 a citovaná judikatura). Unijní soud kromě toho není povinen zkoumat, zda jsou tyto podmínky splněny v předem daném pořadí (rozsudek ze dne 9. září 1999, Lucaccioni v. Komise, C-257/98 P, EU:C:1999:402, bod 13).

49 Nejprve je třeba posoudit podmínku týkající se skutečné existence tvrzené škody.

50 Pokud jde o tuto podmínku, je třeba připomenout, že škoda musí být „skutečná a určitá“. Naopak škoda čistě hypotetická a neurčitá nezakládá právo na náhradu škody (viz rozsudek ze dne 26. října 2011, Dufour v. ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, bod 192 a citovaná judikatura). Podmínka existence určité škody je však splněna, jakmile škoda bezprostředně hrozí a je předvídatelná s dostatečnou jistotou, i když nemůže být dosud přesně vyčíslena (viz rozsudek ze dne 3. prosince 2015, CN v. Parlament, T-343/13, EU:T:2015:926, bod 118 a citovaná judikatura).

51 Navíc je na žalobci, aby předložil přesvědčivé důkazy zejména o existenci tvrzené škody (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2009, SELEX Sistemi Integrati v. Komise, C-481/07 P, nezveřejněný, EU:C:2009:461, bod 36 a citovaná judikatura, a ze dne 8. listopadu 2011, Idromacchine a další v. Komise, T-88/09, EU:T:2011:641, bod 25 a citovaná judikatura).

52 V projednávané věci škoda tvrzená společností Meta spočívá ve snížení příjmů z reklamy a příjmů z předplatného, které podle ní vyplyne z „požadavku“, který je údajně stanoven v napadeném stanovisku, a sice nabídnout uživatelům bezplatnou alternativu nad rámec volby mezi souhlasem se zasíláním behaviorálně cílené reklamy na jedné straně a zaplacením za to, že budou moci využívat dotčenou službu, aniž jim bude tento druh reklamy zasílán, na straně druhé. Společnost Meta tvrdí, že irský úřad pro ochranu údajů „se bude cítit povinen“ takovou alternativu uložit „v jakékoli formě“, nebo tak bude muset učinit v návaznosti na závazné rozhodnutí přijaté EDPB na základě čl. 65 odst. 1 písm. c) nařízení 2016/679.

53 Je nutno konstatovat, že tato újma vychází z nesprávného pochopení napadeného stanoviska, jehož cílem je, jak bylo konstatováno zejména v bodech 21 a 30 výše, v podstatě pouze analyzovat modely „souhlas nebo platba“ velkých on-line platforem s ohledem na pravidla stanovená v nařízení 2016/679 týkající se platnosti souhlasu a není určeno k tomu, aby samo o sobě vyvolávalo závazné právní účinky. Kromě toho je založena na budoucích a nejistých událostech, přičemž to, že se irský úřad pro ochranu údajů rozhodne použít tuto analýzu z vlastní iniciativy nebo že EDPB přijme v této věci závazné rozhodnutí, jsou pouhými možnostmi.

54 Podmínka týkající se existence skutečné a určité škody tedy není splněna.

55 Navíc podmínka týkající se příčinné souvislosti se týká existence dostatečně přímého vztahu příčiny a následku mezi jednáním vytýkaným orgánu, instituci nebo jinému subjektu Unie a újmou, přičemž rozhodující příčinou újmy musí být vytýkané jednání, což musí žalobce doložit (viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Evropská unie v. ASPLA a Armando Álvarez, C-174/17 P a C-222/17 P, EU:C:2018:1015, bod 23 a citovaná judikatura). Jinými slovy, je třeba zjistit, zda dotčený protiprávní akt přímo způsobil škodu uplatňovanou za účelem prokázání existence přímého vztahu příčiny a následku mezi jednáním vytýkaným Unii a tvrzenou škodou (rozsudek ze dne 20. ledna 2010, Sungro v. Rada a Komise, T-252/07, T-271/07 a T-272/07, EU:T:2010:17, bod 49).

56 V projednávané věci přitom taková souvislost mezi napadeným stanoviskem a škodou tvrzenou společností Meta není zjevně prokázána. Z analýzy provedené v bodech 20 až 36 výše totiž vyplývá, že napadené stanovisko nemá závazné právní účinky, jinak řečeno, že není závazné. Z toho důvodu nemůže být dostatečně přímou příčinou případného poklesu příjmů, o němž společnost Meta tvrdí, že jej očekává. Taková újma by mohla vzniknout přímo v důsledku dobrovolného jednání společnosti Meta nebo v důsledku jakýchkoli rozhodnutí, která jí byla uložena a vedla ji k tomu, že nabídla uživatelům alternativu, která není zpoplatněna, a to nad rámec volby mezi udělením souhlasu se zasíláním behaviorálně cílené reklamy na jedné straně a zaplacením za to, aby mohli využívat dotčené služby, aniž by jim byl tento druh reklamy zasílán.

57 Všechna návrhová žádání předložená z titulu mimosmluvní odpovědnosti Unie musí být tedy zamítnuta jako po právní stránce zjevně zcela neopodstatněná, aniž je nutné zkoumat podmínku týkající se protiprávnosti jednání vytýkaného EDPB.

58 Žalobu je tudíž třeba zamítnout v plném rozsahu.

59 Za těchto okolností není důvodné rozhodnout o návrzích na vstup vedlejšího účastníka do řízení podaných Radou Evropské unie, Evropským parlamentem a společností amerického práva Chamber of Progress.

K nákladům řízení

60 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že EDPB požadoval náhradu nákladů řízení a společnost Meta neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

61 Kromě toho podle čl. 144 odst. 10 jednacího řádu platí, že v případě, skončí-li hlavní řízení před rozhodnutím o návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení, jako je tomu v projednávané věci, ponesou navrhovatel i hlavní účastníci řízení vlastní náklady řízení související s návrhem na vstup vedlejšího účastníka do řízení. Vzhledem k tomu, že společnost Meta ani EDPB nebyly o návrzích na vstup vedlejšího účastníka do řízení informovány, a tudíž jim nevznikly náklady související s těmito návrhy, je třeba konstatovat, že Rada, Parlament a Chamber of Progress ponesou vlastní náklady související s návrhy na vstup vedlejšího účastníka do řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (desátý senát)

rozhodl takto:

1) **Žaloba se zčásti odmítá jako nepřípustná a z části zamítá jako zjevně právně neopodstatněná.**

2) **Není důvodné rozhodnout o návrzích Rady Evropské unie, Evropského parlamentu a Chamber of Progress na vstup vedlejšího účastníka do řízení.**

3) **Společnost Meta Platforms Ireland Ltd ponese vlastní náklady a nahradí náklady řízení vynaložené Evropským sborem pro ochranu osobních údajů.**

4) Rada, Parlament a Chamber of Progress ponesou vlastní náklady související s návrhy na vstup vedlejšího účastníka do řízení.

V Lucemburku dne 29. dubna 2025.

vedoucí soudní kanceláře
V. Di Bucci

předsedkyně
O. Porchia